

DVIEJŲ KARTŲ POETĖS

LAURETA SILINGAITĖ

Kartkartėmis literatūros vėliavose ir skautų bei jaunimo žurnaluose su švelnia poezija pasirodo jaunosios kartos atstovė L. Silingaitė, gimusi ir gyvenanti Bradford.

Ji kalba gražia lietuvių kalba, bet rašo angliskai. Baigusi Meno mokyklą ir kabinėmis spalvomis išreikšdama savo vidus pasaulį įvairios tematikos piešiniais, mėgsta ramybę, darną, vertina išikimus, išjaučiančius draugus. Jos dvasia turininga, kupina poetinių idėjų, kurias įkūpija lauztinių linijų bei varų piešiniams arba laisvos kompozicijos eilėrašiams. Jautriai per gyvena ją supančią aplinką, sukurdamą joje impulsų kūrybai.

Laureta mėgsta gamtą, augina palangėje rozes. Tačiau kūryboje gamta, gelės, paukščiai teišreiškia jos vidinę būseną. Visi tai yra tartum harmoninga orkestracija, kurios garsuose ir kvapuose sklendama jos siela su svajonėmis apie Lietuvą:

Meilūs, kvapūs namai
nėnykstančių atsiminimų
su gėlių kvapais
ir strazdo garsais...

Atsiminusi Lietuvą, tarsi girdi vėjelio dvelkimą, pažadinanti karštą, sklendantį orą. Jos upėje — tingūs auksiniai įnami, plauną praėjusių dienų brangenybes. Klausdama, ar žalia ten vasara, ar auksinė saulė, su girdėtų pasakojimų atsiminimais arsimušą į šaltą tikrovę:

Kokie saldūs tie atsiminimai
mano meilių įkalintų namų...
Ne tik gamta, namai, bet ir
"pražilęs senas žmogus su giliom raukšlėmis, kai tik jaunystės spinduliuoja iš jo akių", sukelia minčių kauges. Stebisi jo sielos tvirtybe bei atsiminimų jaunystę —

ir kai jis stebėjo,
atrodė —
jis galėjosi.

mano jaunystės

Jaunoji poetė apgailestauja artimo žmogaus mirtį: "Tu galėjai, palaukęs truputį ilgiau, papenėti tą mano vienšį alkį, kuris džiovina mano akis ir drėkina skruostus, ir tepalieka man kalbėti žodžiais, kuriuose aš jį kiau paguodos — nuraminimo maltes".

Mėgsta Laureta poeziją ir jai malonu pasiklausyti poeto, kuris "sužeistas širdis ramybe žavėjo ir iš lūpų plėšė geluonį". Nors jo akys buvo ašarotos, tačiau balsas buvo stiprus ir drąsus, kai "kalbėjo apie tolimus atsiminimus — apie meilę, skausmą, džiaugsmą". Nors niekas nesiklausė jo žodžių muzikos, — jis jį mano širdies gelmes smigo ir atplėšė nuo manęs mano sielą".

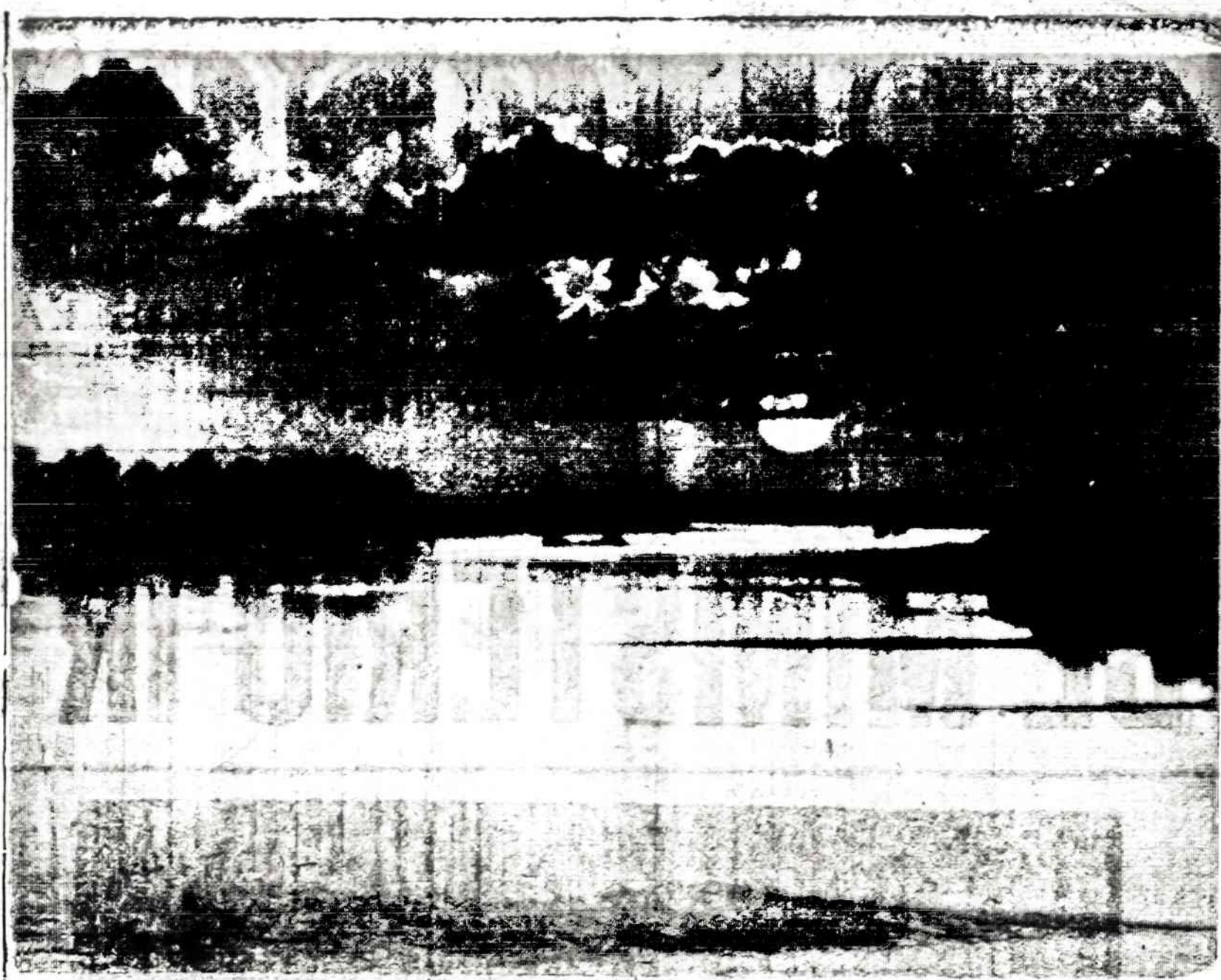
Taigi, nauja, jautriai išmąstyta, gilios minties Lauretos poezija. Atrodo, jai nesunku eiliuoti. Viename pobūvyje susikaupę per keliolika minučių parašę eilėtuos, turiningą sveikinimą.

L. Silingaitė gali rašyti, dėl to linkėtina, kad ir ateityje šalia ošimo meno rutuliotų poetinį talentą. Pageidautina, kad aktyviau ir spaudoje su savo kūriniais pasirodytų.

BRONĖ KUZMINSKAITE

Sių metų "Poezijos pavasaryje" užėjau pluoštelį eilėraščių, kuriuos parašė šio šimtmečio pradžioje gimusi Elena Pimpytė. Šiek tiek pramokusi, kasto, kūrė eilėraščius apie trisdešimt metų, nors pradžioje mažai kam juos rodė. Redakcija pažymėjo, kad "poezija rašoma intuityviai, nesekant jokiais literatūriniais pavyzdžiais ir nesilaikant įprastų eilavimo taisyklių".

Panašus atvejis pažymėtinas ir mūsų tarpe: Leeds mieste gyvenanti Bronė Kuzminskaitė taipgi nelankė aukštesniųjų mokyklų, tačiau yra parašiusi ke-

Kursių mariošose

liolika sąsiuvininių eilėraščių, prisipažindama, kad dar Lietuvoje ne tik skaitysi, bet ir rašiusi, nors tai buvo niekam nežinoma paslaptis.

Bronės vaikystė nebuvo lengva: gimusi Laukuvoje, mažą netekusi motinos, buvo prižiūta prie varginių piemenaitės pareigų, namų ruošos, nuolatinio sunkaus darbo. Gyvendama Klai pėdos krašte (1931—1944), lankė ūkio mokyklą ir išgijo vertingų šeiminių žinių. Nors sunkiai dirbo, bet nesigailėjo: istaijuos rodė. Redakcija pažymėjo, kad "poezija rašoma intuityviai, nesekant jokiais literatūriniais pavyzdžiais ir nesilaikant įprastų eilavimo taisyklių".

Turėjo progos susipažinti su M. Jankumi, kurio dukterį vėliau Kanadoje aplankė. Vokietijoje gyveno, net ketu-

riose stovyklose. 1946 m. emigravo į Angliją, dirbo Cambridge sanatorijoje, Halifaxo, Keighley bei Leeds ligoninėse ir jai praverė žemės ūkio mokykloje įsigytos žinios. Pasitraukusi į pėnciją, gyvena pašaukiskame namelyje, laiko turėdama skaito knygas ir imasi plunksnos, rašydama eilėraščius.

Br. Kuzminskaitė — namų žmogus, nors retkarčiais mėgsta pabendrauti su pažistamais, pasikviesdama pas save. Praktiška, kalbi, jautri, draugiška, vertinanti geros valios žmones.

Jai svarbu, kad eilėraštyje būtų gili mintis, gyvas jausmas ir pasidalina tuo, kas vertinga, gražu, — intuityviai nuo pačios pradžios ta "liūdnė" ir "Bronės eilėraščiai. Keliolikos sąsiuvininių pradžioje kalba bėganti pasirodė berželio šakų. Deja, suradusi berželių pravirkstą, Berželis tik staubtelis, — vieną šakelę, — aštrus tas rytų kardelis nuskynė visas šakeles, — liks neišnuotas kiemelis.

Liaudies dainų pavyzdžių vartodama mažiūninius daiktavardžius, gražiai nusako birželinę Tėvynės tragediją, vaizduodama kvapių lepy apsuptą gimine, kvapią duoną, grįžvi kasanti bernužėlį, kuris, nusišėręs juodberelį, joja pas geltonką mergužę.

Romantiški praėjusios vaizdai skaudžia tikrove sujūdina jausmus, kai atsiuokia, kad jau nėra kam šerti žirgelį, kai "daug metelių kaip brolelis žuvo rytų miškely".

Tačiau prarasta Tėvynė vis iš naujo šmėkstelėja vaizduotėje su žavingu Rambynu, Dyvičio ežeru, rūpiūčio dainėle, putojančiu alumi, ir atgimsta tikėjimas, kad

kelsis Nemuno šalis
iš tamsių rūkų,
iš baidių skriaudų:
plėvesuos trispalvė vėliava
Nemuno skambės daina.

Ne kartą susimąsto, kodėl vaikai atskirti nuo tėvų, kodėl svetur reikia kalbėtis su keturiom sienom. Norėtų būti paukšteliu, atspalvėti nuo nykios žemės, pakilti į "debesėlius — baltus pūkelius".

Ten skraidytum dieną naktelę,
giedočiau gražiausią
giesmėlę...

NAMŲ ATSIMINIMAI
Meilūs, kvapūs namai
nėnykstančių atsiminimų
su gėlių kvapais
ir strazdo garsais.

Paliesi
vėjelio dvelksmo
pažadinimą
karštą sklendepantį orą.
Čiurlenantis upelis
pilnas tingių auksinių įnamių,
plaukų
vakarykštes brangenybes,
valas jų skausmą iki sunykimo.

Vertias

Kool-Aid... On A Stick

BRAND SOFT DRINK MIX

Frozen Suckers

1 envelope KOOL-AID®
Unsweetened Soft Drink Mix,
any flavor
2/3 cup sugar
1 quart water

Dissolve soft drink mix and
sugar in water. Pour into
plastic ice cube trays or
small paper cups. Freeze
until almost firm. Insert
wooden stick or spoon into
each. Freeze until firm.
Makes about 20.

Redaktorių "fanatizmo" palyginimas

Laikraščio redaktorių ne visus jam prisiūstus rašinius spausdina. Supykęs rašėjas taitai priskiria redaktoriaus "fanatizmui".

Tokių atsitikimų esu turėjęs kaip su "socialistų" dienraščio redaktorium, tap pat ir su Lenkijos globėjos ordino globojamo dienraščio redaktorium.

Aš pabandžiau redaktorių, Jono Šoliūno tarimu, "fanatizmą", taip prastai šnekančią, "paprakti", — prie savo siunčiamo trigrašių pridėdamas žalią penkinę. Nors mano rašinys, pavyzdžiui, Naujienose dingdavo "kaip į vandenį", vienok penkinė būdavo priskaitoma prie prenumeratos mokesčio, ką netrukus pastebėdavau geltonoje adresų etiketėje atitinkamai pakitusioje datoje.

Kitaip atsitiko su "Draugo" redaktorium.

1981 m. kovo 17 d. kreipiausi į "Draugo" vyriausiąjį redaktorių su savo "trigrašių" dėl maldos už Lenkiją (nuorašą čia pridedu). Pridėjau taipgi penkinę. Viskas išėjo kaip vandenyje, be jokio ženklo adresų etiketėje... Tad jei tą skaityti redaktorių "fanatizmą", tai "Draugo" atvejuje pridėkime dar ir "gobšumo" epiteta. Ir palyginime katras "fanatizmas" svarbesnis ir švaresnis.

Šį laišką rašau, Jonui Šoliūnui pradėjus rašyti apie fanatizmą, žarijas liepsna.

Kaip žalia yra vasara?
Kaip auksinė saulė?
Kokie saldūs tie atsiminimai

mano meilių
įkalintų namų.

METAFORA

Langas buvo atvertas
ir gėlių kalba
įplaukė — — —
jū tariaimi žožiai
buvo švelniūs ir skambūs,
jū daina — ilga
ir meilinga:

širdis pabudo
pirmojo audro.
Suformuota rožė
užgimė.
Aš pakėliau rožę
ir išpaudžiau
į savo knygą.

Bronė Kuzminskaitė

NENORIŲ SAKYTI

Ar nesutrinio laivelis,
ar neišseko upelis,
ar galėčiau plaukti
ligi savo mergelės?

O kur dabar jinai,
gal, broli, tu žinai?
— Nenoriu sakyti,

Jis neskina rūtelį,
nepina vainikėlio:
už kito išėjo,
kurio visai nemylėjo...

BIMBOKAS

Toks tu vyra, — tik bimbokas,
tavo kelnės — tikras juokas.

Viena trumpa, kita ilga, —
ar tas kriaučius piemeniokas?!

Cha-cha-cha ca-ca-ca,
juokai ima visada.

(Iš Eur. Lietuvio)

kad jis galėtų jį palyginti iš visų pusių.

A. Dagys

PATARLĖS APIE RUDENĮ

Lietuviai turi nemažai patarlių, kurios primena įvairias rudens ypatybes.

Pavyzdžiui, buvo sakoma, jog "Rudenį geroji diena blogosios laukia". Tai reiškia, kad gražiam rudens laikotarpiui užsi- baigus, ateis niūrios, šaltos dienos. Arba:

Rudenį — į kletį, pavasarį — į klėties.

Ruduo atneš, pavasaris išneš.
Ruduo visus ponais daro.
Ruduo renka, pavasaris barsto.

ROJAUS PAUKŠČIAI

Australiijoje ir Naujojoje Gvinėjoje yra paukščiai, vietinių vadinami "Rojaus paukščiais".

Tie paukščiai panašūs į mūsų strazdus ir gyvena poromis.

Iš kitų paukščių jie skiriasi tuo, kad veja lizdus ir juos per skirstę atskiromis sienelėmis, kaišo įvairių spalvų akmenjuokais, medžių žievelėmis, grybais ir panašiai.

Kada tie daiktai netenka savo spalvos, tie paukščiai juos išmeta iš lizdų ir jų vieton deda naujus.

VISKAS PAAIŠKEJO

Vyras pėr sapną kartojo Monikos vardą. Žmonos paklaustas, kas yra ta Monika, jis šaltai atsakė:

— Tai šuo. Toks mažukas ir labai mielas šunelis, kurį Andersonas laiko kontoroje.

Vakare grįžęs namo, vyras paklausė:

— Na, kas naujo?
— Beveik nieko, — atsakė žmona. — Tik keletą kartų tau skambino tas Andersono šunelis, apie kurį rytą kalbėjai.

● Kaip lengva yra, būnant sveikiems, raminti ligos paliečius draugus.

(Lord Chesterfield)

TAISOMA KOREKTŲROS KLAIDA

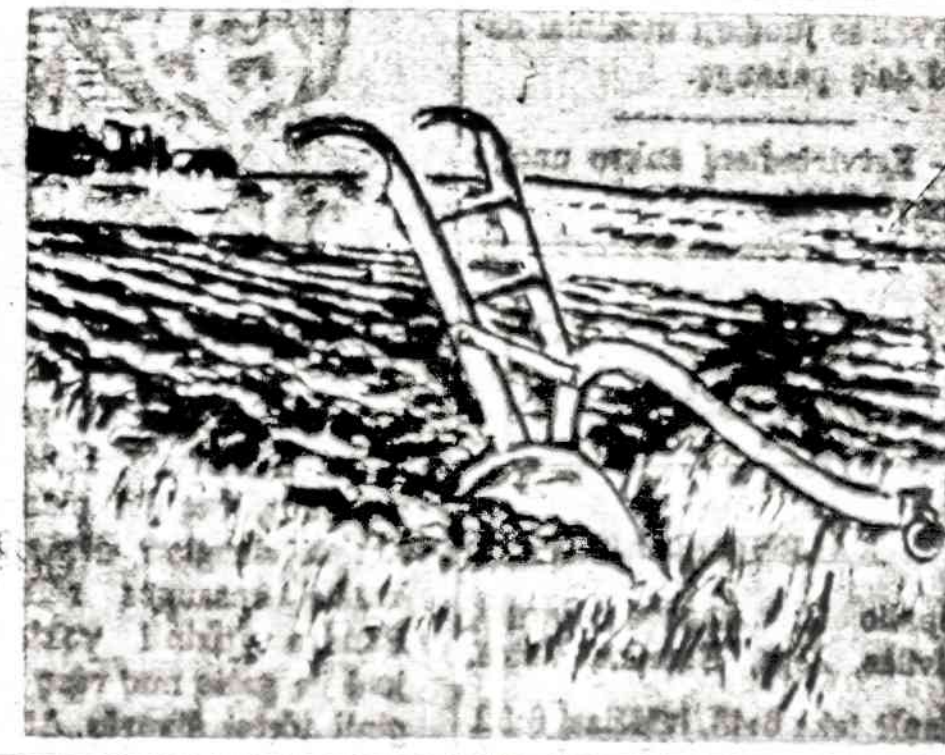
S.m. Naujienų Nr. 186 tilpuiame straipsnyje "Organizacijos kultūrinė veikla...", antrosios pastraipos pirmojoje eilutėje — Nelengva svetur gyventi... turėjo būti — Nelengva svetur gyvenant...

Straipsnio pabaigoje eilutė — Tautiniuose Namuose 1981 m. turėjo būti — Tautiniuose Namuose 1982 m. ...

Už klaidas atsiprašome.

Helps Shrink Swelling Of Hemorrhoidal Tissues

caused by inflammation
Doctors have found a medication that in many cases gives prompt temporary relief for hours from pain and burning itch in hemorrhoidal tissues, then helps shrink swelling of these tissues caused by inflammation. The name: Preparation H. No prescription is needed. Preparation H. Ointment and suppositories. Use only as directed.

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Take stock in America.

Now Bonds mature in less than six years.

NETIKSLŲ PASISAKYMAI

Š. m. rugp. 20 d., Nr. 16, "Laisvojoje Lietuvoje" buvo 6-to p. Pulk. ltn. J. Sutkus ir viršila K. Leknickas savo st. įspnyje "Laisvosios Lietuvos re-dakcijai" priskaičiau straipsnį "Kovo mėnuo Lietuvai" ("Laisvoji Lietuva" 1981. 4. 30, Nr. 9) autoriui ponui A. R., kad jis nereišingai aprašė 6-to p. p. 1939 m. kovo 23 d. pasitraukimą iš Klaipėdos, kai visas Klaipėdos kraštas buvo perleistas Vokietijai.

Tas p. A. R. straipsnis parašytas su gero neapykantos doze nepriklausomos Lietuvos buvusiame pirmajame ir paskutiniajame resp. prezidentui Antanui Smetonai ir kitiems aukštesiems valdžios ir kariuomenės pareigūnams. Ten taip pat p. A. R. aprašo ir 6-to p. p., bataliono vado gen. štabo pulk. ltn. Šurkaus pasakojimą apie 1939 m. kovo 23 d. Klaipėdos kr. ir miestą perdavimą Vokietijai, kad 6-to p. p. vadas gavęs iš kariuomenės vado įsakymą per 2 val. ap-leisti Klaipėdą. Pasitraukimas buvęs labai skubus, netvarkingas ir panikoje. Palikti šaudmenys, gazolino atsargos, ligoninėje gulęje sergantieji kariai ir medikamentai.

Pono A. R. tas atpasakojimas labai nepatiko buvusiems 6-to p. p. ltn. Sutkui ir viršilai Leknickui, kad tai esanti netiesa. Juodu rašo: "6 p. gavo įsakymą pasitraukti ne per 2 val., bet per 2 paras. Pulko šeimoms ir jų tur-tas buvo pakrautas į traukinį. Per tas dvi dienas pulko tur-tas, ligoninė, medikamentai, gazolino atsargos buvo pakrauti į sunkvežimius ir traukinius išvežti į Plungę... 6 p. p. iš Klaipėdos išnyko". Pagal abiejų, jų dviejų pasisakymą, šeima, 6-tas p. p. Klaipėdą apleidė tik po dviejų dienų, kai kraštas jau buvo perleistas Vokietijai. Tai yra visiškai praliesimas su tiesa. Kad karių šeimos ir jų turtas buvo išgabentas laike 2-ų dienų, su tuo reikia pilnai sutikti. Šeima didžioji dalis negyveno kareivinėse, bet išsimėčiusios mieste. Pūkas skubiai vykdydamas gautą iš kariuomenės vado įsakymą, kurį juodu visai nutyli, nebeturėjo galimybės kariai šeimų ir jų turto surinkti, o taip pat ir karius gulinčius ligoninėje.

Klaipėdos krašto perleistas Vokietijai yra lietuvių tautai ir valstybei labai svarbus įvykis. Tai įvykių aprašantys liudininkai turi rašyti alykiškai, be faktų iškarpymo, ir be savo fantazijos. Priešingu atveju jų aprašymas

bus bevertis, ir klaidinantis. Ltn. Sutkus ir viršila Leknickas savo straipsnyje aprašydami šį istorinį įvyki, nenurodo jokio šaltinio, iš kur juodu ėmė savo žinias, net nepasako, kad tuo laiku juodu buvo 6-me p. p., Klaipėdoje ir kad tame pasitraukimo žygyje juodu dalyvavo. Taip pat neaiškus yra ir p. A. R. atpasakojimas, nors jis sako, kad tuo laiku gyvenęs klaipėdoje ir įvykius matęs savo akimis, bet nepasako ar gen. št. plk. Šiurkus apie 6-to p. p. pasitraukimą jam asmeniniai pasakojo, ar apie tai buvo parašęs spaudoje. Gausiai neaiškus ir miglotas istorinio įvykio vaizdas.

Tuo metu gyvenau Klaipėdoje, Giruliuose (vok. Forsterei). Ten gyvena nemažas skaičius lietuvių, daugiausia įvairių įstaigų tarnautojai. Vieni turėjo pasistatę nuosavas vilas, namus, kiti nuomavo. Į darbą ir atgal važinėdavome traukiniais. Kelionė užtrukdavo apie 10 minučių. Traukinys kas rytą į Klaipėdos gelež. stotį atveždavo apie 7:30 val. r. Galima buvo važinėti ir autobusais, bet reikėjo toliau pajėti link jūros ir nusileisti į pakalnę. Tas nebuvo taip patogus gyvenamasis artimas stoties.

1939. 3. 14 d. Hitleriui okupu-sus Čekoslovakiją, visoje Vakarų Europoje pasidarė labai nerami ir įtempta politinė padėtis. Tuo laiku mūsų spaudoje pasirodė žinia, kad Lietuvos užsieninių reikalų ministras p. Juozas Urbšys išvyksta į Europą. Romai ir grįždamas užsukia į Berlyną, būk tai, išsiaiškinti su vokiečių valdžia Klaipėdos kr. ateities reikalus. Pačioje Klaipėdoje ir visame krašte politinė padėtis diena ir dienos darėsi vis neramesnė ir neapakančiama. Vietiniai vokiečiai naciai, kurs-tomai iš Reiche vis aukščiau kėlė savo galvas ir su Lietuvos valdžia visai nebesiskaitė. Jau nuo 1938 m. vėlybo rudens, Klaipėdos žydai pradėjo išsipardavinėti savo namus, baldus, daiktus ir nemažais skaičiais apiešti miestą. Maždaug 1938 m. gruodžio ir 1939 m. sausio mėnesį, ant kaikiurių užėigos namų — restoranų, kavinių ir karčiamų durų pradėjo pasirodyti užrašai "Juden nicht erwuenscht" — žydai nepageidaujami, nors Lietuvos konstitucija ir Klaipėdos statusas visiems savo piliečiams garantavo lygias pilietines teises. Vakarnis vis dažniau ir dažniau naciai gatvėse pradėjo demonstruoti savo galią. Išstos ju-

Nidos briedžiai

ZIGMAS I. GURA

LIETUVIŲ IR LENKŲ SIMBIOZĖ

(Tęsinys)

Ir indėnų nuomone, krikščionybė atnešė vien rūpestius ir vargus, todėl jie dabar jaučiasi žuvę žmonės. Panašiai dėl krikščionybės galvoja ir lietuviai didžiųjų kunigaikščių gadyne. Indėnai buvo sukūrę stiprias imperijas su imponantiškais kultūromis — Maya, Aztek,

nustebino ir sujaudino, todėl Lietuvos valdžia tokį svarbų lietuvių tautai įvyki slepia. Ir su skaudančia širdimi nuėjau miegoti "Rymetyje" kaip kiekvieną rytą, sėdau ir traukinį ir išvažiuoju į Klaipėdą, į tarnybą. Kaip visada, 7:30 val. traukinys sustojo Klaipėdos stotyje. Išlėpęs iš traukinio stotyje jokio neruotumo, desnio judėjimo, jokio kariuomenės daiknio nepasitebėjau. Tiesa, Klaipėdos prekių stotis, nuo keleivių stoties buvo kiek toliau ir į šiaurės rytus. Ten visada stovėjo didelės atsargos prekių, vagonų dengtu ir platformų. Galimas daiktas, kad 6-tas p. p. jau buvo pasikrovęs ar krovėsi į ant greitųjų parengtą specialiai tam reikalui traukinį. Juk, artilerijos pabūklų, tankėčių ir šarvuotų automobilių į keleivinį traukinį nepakraus. Bet galimas daiktas, kad traukinys su 6-tu p. p. iš Klaipėdos jau buvo išvykęs. Kiek vėliau, tą patią dieną, teko girdėti, kad 6-tas p. p. kareivinės apšėdės dar tamsioje, jas palikdamas didelėje betvarkėje ir kad su 6-tu p. p. kartu išsikrausčius ir Klaipėdos komendantūra. Tų kareivinių pasižiūrėti nebuvau nuykęs.

(Bus daugiau)

Inca...

Kad indėnai visiškai neišnyktų, steigiami rezervatai, steigiamasi atkurti kai ką. Jų visos šventės yra dėkonės šventės. Jie dėkoja už viską, kas auga miškuose ir laukuose. Didžiausioji šventė, trunkanti 5-6 dienas, pasibaigus žiemai — Kalėdos. Klėvų sulos šventė. Pasėlių sodinimo šventė. Laukinių braskų šventė. Tų švenčių pradžioje vadai pasakoja žmonėms, kaip reikia būti geriems. Jų kalboje nėra tokių žodžių, kaip "tū nedaryk to". Jų garbinama Didžioji Dvasia. Ir mirštant sako: "Didžioji Dvasia, imk mane".

Teko televizijoje stebėti tūlą rašytoją, kuris buvo, aplankęs Kolumbijos miškuose laukinius žmones, kurie ypatingai, sakė, pakenčia misijonierius, raginančius krikščionis ir keisti religiją, nes jie labai prisirišę prie savo papročių. Rašytojas perspėjo misijonierius, kad laukiniai žmonės iš tikro griežtai nusiteikę ir todėl yra pavojus misijonierų gyvenimui. Yra parašęs knygą apie tuos žmones.

Is tikro, kodėl nepalikt tokiais atvejais patiems žmonėms laisvą valią apsispręsti religijos klausimais. Verčiau juos šelpti, duoti progą lankyti mokyklas ir laisvą patys vėliau nusistatę ar tėvų religiją keisti, ar nekeisti.

Lietuvų lenkinimas ir lenkėjimas, prasidėjęs XIV a. ir nusitęsęs iki pat XIX a. galo, Vilniaus krašte iki 1939 m. Bajorijos lenkėjimas paprastai yra labai aiškus. Gana skirtingai yra vertinamas bažnyčios vaidmuo lenkinime.

Lenkinimui atsirado naujos

palankios sąlygos, kai 1387 II Vilniuje, pakrikštijus ten susirinkusius Lietuvos bajorus, buvo įsteigta Vilniaus vyskupija, jai duodant privilegijas, panašias į Lenkijos duodamas bažnytinės privilegijas. Vyskupais ir klebonais Lietuvoje ėmė tapti lenkai. Pirmieji lietuvių kandi-datai į kunigus turėjo vykti mokyti į Krokuvą. Per bažnytinį gyvenimą ėjo lenkiškoji įtaka. Be to, lenkinimas vyko ir dėl politinių, socialinių bei kultūrinių veiksnių, dėl gaudaus ir ilgamečio Lietuvos ir Lenkijos bajorijos bendradarbiavimo, nusitęsio net iki XIX a. pabaigos. Lenkai darė ypatingos įtakos Lietuvos aukštajam luomui duodami privilegijas. Horodlės aktu, 47 žymios Lietuvos didikų šeimos gavo lenkų kilmingųjų herbų ir tuo simboliškai buvo priimtos į lenkų bajorų šeimą. Siekdami sujungti Lietuvą su Lenkija glaudesniais valstybiniais ryšiais, lenkai įvairiai veikė per Lietuvos bajorus. Valdovai ir didikai klebonais skirdavo ateivius iš Lenkijos.

Sekdami bajorijos ir jų valstybės pareigūnų pavyzdžiais, kunigai ateiviai nesidomėjo vietine kalba, nesimokė lietuviškai. Taigi Katalikų Bažnyčia Lietuvoje buvęs didžiausias lenkinimo veiksnys, o protestantizmo reformacija padėjusi išsaugoti lietuvių kalbą. Juk protestantizmas — liuterizmas davė pradžią lietuviškiems raštams, nes buvo jų išleista pirmoji lietuviškoji knyga — Mažvydo katekizmas ir Postilė.

Didikai ir bajorai mėgdžiojo ne tik lenkų gyvenimo būdą, jų papročius ir rūbus, bet svarbiausia — jų kalbą, nes ji buvo imta laikyti tikruoju bajoriškumo pažymiu. Taip kad valdovai ir bajorai lietuvių kalbą laikė tik liaudies kalba. XVIII a. daugumas Lietuvos bajorų jau buvo visai sulenkėję. Ne tik kultūrinėje srityje, bet jau ir politiškai jie darniai bendradarbiavo su lenkais. Lenkų kalba įtvirtai įsigalėjo ne tik viešame pavietų ir visos valstybės gyvenime, bet ir šeimoje, mokykloje. Giminiavimasis tarp lietuvių ir lenkų bajorų šeimų pasidarė nuolatinis reiškinys. Dar labiau suartinę lietuvių ir lenkus bendra nelaimė — Lietuvos ir Lenkijos rusiška okupacija.

Pagrindinis pasipriešinimas Lietuvos lenkinimui išėjo iš lietuvių valstiečių, kurie nepasidavė sulenkimui nei per dvarą, nei per bažnyčią. Sisteminga aukštosios dvasiškios lenkinimo politika buvo tiek stipri, jog nuo XIX a. galo net 100% lietuviškų parapijų kunigais būdavo skiriami lenkai. Kadangi tokiais atvejais valstiečiai bažnytinis patarnavimas tegalėjo gauti lenkiškai, tad turėjo mokytis lenkų kalbos. Sulenkėję ar lenkai dvarininkai ir samoningai įvariomis ekonominio spaudimo priemonėmis, vertė valstiečius kalbėti lenkiškai.

Ne tik per dvarą ir ne tik per bažnyčią, ir šiaip lenkai ar sulenkėję lietuvių buvo įtraukti į lenkišką apaštalamą Lietuvos Lietuvos aukštajam luomui duodami privilegijas. Horodlės aktu, 47 žymios Lietuvos didikų šeimos gavo lenkų kilmingųjų herbų ir tuo simboliškai buvo priimtos į lenkų bajorų šeimą. Siekdami sujungti Lietuvą su Lenkija glaudesniais valstybiniais ryšiais, lenkai įvairiai veikė per Lietuvos bajorus. Valdovai ir didikai klebonais skirdavo ateivius iš Lenkijos.

Atsakiau: — Tik čia kiek pramokau lenkiškai.

— Tai tavo tėvai.

Atsakiau: — Jie visiškai nemoka lenkiškai.

— Tai tavo tėvų tėvai.

Atsakiau: — Zinau, irgi ne.

Bandė ir kitaip rimčiau paveikti. Nusislypoju ir atsakiau: — Ne, aš lenkų nebūsiu.

Deja, už kiek laiko persiorientavo ir jis, pats supratus, kad Lietuva tuoj nesilikviduos taip, kaip lenkų svajota ir kalbėta, todėl tenka sūnų leisti į lietuvišką mokyklą, kad gyvenime turėtų tinkamą specialybę. Pamočiau jį lietuviškai, baigę gimnaziją, lankė universitetą, berods, gyvena vedęs čia, JAV. Tikiuosi, jis atsilieptų ir liko nuosirdžiu lietuvių, kaip daugelis.

Arba ir ne lokaliniu, o jau net tarptautiniu mastu, lenkai ir Vatikane bandydavo intriguoti lietuvių ir sunkinti kiekvieno klausimu. Pavyzdžiui, Pirmojo Pasaulinio karo metu, kai buvo sumanyta paskelbti katalikišką pasaulinį karą, lenkai auko nuba kentėjusiems nuo karo lietuviams, Vatikaniui sutikus kurti čia tyla, prelatas Olsauskas vikariui sumaneiravo, pagrasindamas Vatikaniui per vietinį Vatikano atstovą nunciją, kad šio pageidavimo atmetimas galėtų būti akstinu sukurti laisvą nuo bendra nelaimė — Lietuvos ir Lenkijos rusiška okupacija.

Daug pasinaudoja čia iš lietuvių Encklopedijos.

(Pabaiga)

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

- **LITERATŪRA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesensta, Vince Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Runkio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.
- **DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.
- **VIENTISO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūkės aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu ir laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.
- **LIETUVISKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprusių žemėlapis. Kaina \$6.
- **KĄ LAUMES LEME**, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vėtas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.
- **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesuapraštas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jasinskio knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.
- **BATRINĖS NOVELĖS**, M. Žosėnko kūryba, J. Valaitės vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštą, pridėti dolerių persiuntimo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, 8, III. Friday, October 2, 1981

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, IL

• KOSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAIDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

8 val. ryto iki 10 val. vakare.

Šešadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakar.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKŠYS,

50 metų studijavęs, kaip

IS PRAEITIES UKANŲ

ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

4 — Naujienos, Chicago, Ill., Friday, October 2, 1981

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicine Director
924 E. Mannheim Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antra ketvirtadienį 8-3 val.
Tel.: 362-2727 arba 362-2728

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 69th STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet.
ketvirtadienį 8-3 val. vak.
Ofiso telefonas: 774-2880.
Residencijos telefonas: 448-5543

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
latakų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Prilaim Master Charge
ir VISA kortelės.
R. SERENAS. Tel. 925-8043

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A.M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Vedėja — Aldona Daukas
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

PATS SKAITYK IR DAR KI-
TUS PARAGINK SKAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJENOS"

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

Uptytės Draugiško klubo poastoginis susirinkimas įvyks penktadienį, spalio 2 d., 1 val. popiet, Anelės Korjak saleje, 4500 So. Talman Avenue. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus valės.

A. Kalys, rašt.

Naslių, Našlūkių ir Pavienių klubo rudeninis piknikas-balius bus šeštadienį, spalio 3 d., 1 val. popiet, Vyciu saleje, 2455 W. 47th St. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus valės.

Vicis kvietia Komisiją

Joniskiečių Labdarybės ir Kultūros klubo poastoginis susirinkimas įvyks antradienį, spalio 6 d., 1 val. popiet, Vyciu saleje, 2455 W. 47th St. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus valės.

A. Kalys, rašt.

RYŽIAI YRA YPATINGAI GERAS MAISTAS

Daugelis mano, jog ryžiai tin-
ka tik prie "chop suey", todėl
jų mažai ir verda.

Tuo tarpu tie grūdėliai yra ge-
ras ir naudingas maistas.

Ryžiai yra pigūs ir skanūs, ži-
noma, išvirti.

Ryžiai turi tam tikrų druskų,
reikalingų mūsų organizmui.

Jie lengvai suviršinami ir to-
dėl juos valgyti patartina tiems,

kurie vengia nutukimo, nes ry-
žiuose labai mažai riebalų ir pro-
teino, daugiau krakmolo, baltymų
ir pan.

Po išvirimo, ryžius reikėtų truputį
pakepti krosnyje, nes tuomet
jie būna skanesni.

MARŠALAS PILSUDSKIS APIE VILNIŲ

Prijungiant Vilnių prie Lenkijos
1922 m. balandžio 23 d., at-
vykęs į tą miestą maršalas Juo-
zas Pilsudskis pasakė:

"Atsiminkite, ponai, jog Lenkija
gauna puikų kraštą, kuriam
nei vienas akmuo, nei vienas
namas ir netgi nei vienas is-
torinis paminklas nebuvo pasta-
tytas lenkų rankomis..."

O kas gi tą viską atliko? Su-
prantama — tik lietuviai!

● Sveiko žmogaus kraujyje
yra nuo 6 iki 12 nuosimčių cuk-
raus. Cukraus kiekį žmogaus kū-
no reguliuoja kasos liaukos tam
tikrų ląstelių grupės — salos,
vadinamos insulais. Tos ląstelės
gamina hormoną insuliną.

● Išpėstas antakių plaukas at-
auga per 64 dienas.

Tipiškas Naujosios Zelandijos gamtos vaizdelis.

FELJETONAS

25 elektrikai ir viena lemputė

Buvo dešimt valandų ir dvi-
dešimt tvis su puse minutės. Vi-
sa, kas gyva, krutėjo, burzėjo
judėjo saulės spinduliuose. Aukš-
tai užsirtęs šviesulys skleidė sa-
vo energiją Kretingos padangė-
je. Neaplenkė ir "Laisvės" vilno-
nių audinių fabriko, kurio ad-
ministracinio pastato laiptais
kopiau į viršų.

Staiga pajutau konkuruojantį
energijos šaltinį. Palubėje isuk-
ta lempa, išskvietusi lenktyniau-
ti sau'ę, plieskė visa jėga. Paspai-
dus mygtuką ji nė nemirktelėjo.

Imonėn atėjau ne lemputės
reikalui. Bet nori nenori prisimi-
niau, ką po ranka pasipainio-
jo akys, kuriame buvo raiškiai
parašyta, jog elektra fabrike
naudojama racionaliai, įvesta
elektros ir šiluminės energijos
apskaita, vietinis apšvietimas
įrengtas teisingai... Elektrai tau-
pyti idiegti 14 racionalizacinių
pasiūlymų, o elektros ūkį aptar-
nauja cecho viršininkas Jonas

Matutis ir 25 elektrikai.

— O kodėl dabar dega žibū-
rys? — vėliau paklausiau imo-
nės vyriausiojo inžinieriaus Rim-
gauda Rudoką.

— Dega diena, dega ir naktį,
— atsakė pašnekovas.

— Gal čia kokia taupymo nau-
jovė?

— Ne taupymo naujovė, o nau-
joviška apšvietimo schema. Ją
pritaikė tie, kurie prieš penketą
metų pastatė šią korpusą.

— Ir lempa jau penkerius me-
tus dega?

— Dega, kol neperdaga ir nau-
jos neįsukam. Ne ji vienintelė
taip dega.

— O tą schemą dvidešimt pen-
ki elektrikai galėtų atnaujinti?

— Kodėl gi ne? Reikėtų pra-
ardyti seną...

Bet sienos ardytojų neatširan-
da. Sakė, kad darbo daug, be to,
nepatogu, gėda kažkaip griauti
tai, ką kiti pastatė.

Buvau begalvojanti, kad visi
"Laisvės" fabrike tokie džentel-
meniški, kol nesudiriau su šal-
kalviais.

— Mes ne tokie, — išsiseidė
nuo mano klausimo vyrai ir emė
raitotis rankoves. — Tegul tik
paliepia, bet ką galim praardy-
ti, suardyti, sumaigyti ar sutrai-
kyti. Antai vyriausias mecha-
nikas Alfonsas Griškas įsakė
mums sudoroti kompresorių.

Mes tris, spėginėlavę kūjais,
laužtuvais ir kitokiais įnagiais,
per tris valandas sutratinom 1200
kilogramų sverianti daiktuką.
1/2 tai dar apie dešimtą rublių
mums vėmė'o.

— Kam trauktot?

— Kad išvežtumėm į metalo
laužą...

Prieš pusantą metų iškeliau-
dama iš Zarasų tekstilės-galante-
rijos fabriko, už 1500 rublių nu-
sūkė kompresorius tikėjosi
"tikrai patikti" ceche. Bet užti-
jam neteko. Po lietum, sniegu ir
sūle dažnai šlapdamos kojas,
išlovėto kieme, kol ji pasikėsi-
no dalbos laužtuvai.

— Gavom geresnį, mums la-
biau tinkantį, zarasiškį ir nura-
šėme. — pastebėjo atsakingas už
technikos įdiegimą ir saugoji-
ma Alfonsas Griškas.

Kas žino, gal kompresoriaus
likimo susilauks ir centrifuga?

— Ne, šitai tai jau ne, — už-
tikrino Griškas. — Ketverius me-
tus laukėm, kol sulaukėm. Gal
tris šimtus rublių vien telefonu
dėl jo prakalbėjau. Deficitas,
toks deficitas...

— Bet tam deficitui stogo nei-
per tuos laukimo metus, nei po
to dar neatsirado?

— Nespejam, nepagalim, sta-
tom šen, taisom ten, — atsakė
choru vyriausiasis inžinierius su
vyriausiuoju mechaniku. — Iš-
kasėm pamatų duobę, pastatys-
im, padarysim.

Ką čia juos ūdysi: lyg ir sten-
giasi vyrai.

Užėjus į cechus ar pavaiškio-
jus imonės kieme, atrodytu, tar-
si viskas savo vietoje: mašinos
sukasi, garai rūksta. Taupyti
kviečia iškabinti šūkiu. Apie
atkakly žygi už ekonomiją kal-
bama susirinkimuose bei pasita-
rimuose. Imonės kiemas nušiuo-
tas, vasara gelės sužydėti. Tik su
geru imonės žinovų liaudies kont-
rolės grupės pirmininku Vitaliu-
jum Batuchtinu apžiūrėjęs nuo
tarių akių paslėptus užkabo-
rijus, pamatysį po atviru dangumi
išskūrusi naujos ir apynau-
jos technikos sandėlių. Mašinos
apkalto lentomis ir neapkalto,
apardytos ir visai suardytos, ap-
rūdijusios, o kai kurios dar bliz-
gančios stovi ir nežino, kas su
jomis bus.

Arčiau mūsų droviai blizgėjo
jokių stogelių ar kita drapanė-
le neapdrėgusių indu plovimo ma-
šinos griaučiai. Kai ju likimu
susidomėjo liaudies kontrolie-
riai, A. Griškas skubiai iš Klai-
pėdos iškvietė specialistą K.

Maš'ara, kad tas 1215 rublių kai-
navusia, niekam dar netarnavu-
sį ir jau sandėlyje išardytų

(Nukelta į šeštą puslapį)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

VENIATISIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4645-47 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742

3330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SONUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYCIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

NARIAI:

Chicagos

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO
PATARNAVIMAS

TURIME
KOPLYCIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublie 7-1211
11024 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, IL. 974-4411

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1094

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138 - 1139

— Naujienos, Chicago, 8, III. Friday, October 2, 1981.

Chicagos apskrities BALFo suvažiavimas

1981 m. rugsėjo 27 d. 1 val. apskrities pirm. St. Vanagūnas gražiu įvadinio žodžiu sveikindamas gausiai susirinkusius, pradėjo rudens piniginių vajaus suvažiavimą. Perskaitė dienos tvarkę, kuri buvo priimta. Visi ją turėjo.

Darbo prezidiumui suliko pirmininkauti pats St. Vanagūnas. Sekretoriauti pakvietė Grožvydą Giedraitę, BALFo tarnautoją.

Atsistojimu pagerbti mirusieji BALFo darbuotojai ir aukotojai. Kadangi kunigas neatvyko, invokacija nebuvo sukalbėta. Sekė sveikinimai ir linkėjimai.

Ponia Kuzas sveikino Liet. Tautinės Sąjungos ir Prekybos Rūmų vardu. Džūkų ir Žemaičių sūgų vardu sveikino J. Skelvy. Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų draugijos vardu — St. Palaba. J. Mackonis — Vytauto Dilžiojo Šaulių rinktinės vardu. Inž. V. Žemaitis sveikino miškininkų vardu. Auką įteikta p. Daukieni. Šaulių aukojų \$50 ir Pensininkų Sg — \$75. Be to, p. Daukienė sveikino Moterų dr. jos vardu.

Ponas Vaicekuskas atsivedė dr. K. Eringį. Visi pasitikome plojimu. Kiek pavėluotai atvyko BALFo pirmininkė Marija Rudienė ir inž. A. Rudis. Pasi tikome katulėmis.

Pirmininkė M. Rudienė sveikino gausų suvažiavimą, dėkojo už aukas ir linkėjo sėkmės pradedant rudens vajų.

1981 m. spalio 24-25 dienomis visuotinis suvažiavimas šaukiamas Detroito. St. Vanagūnas kvietė jame gausiai dalyvauti, ketino organizuoti autobusą ir ragino vykti privačiomis mašinomis. Paminėjo viešbučių aukštą kainas, kam tektų nakvoti.

Sekė skyrių valdybų pirmininkų ir įgaliotųjų sutrumpinti pranešimai.

Keletas trumpai prisitarė, kad jau šiam darbui pilnai pasirengę. Visiems skyriams buvo įteikti sąrašams blankai.

Centro valdybos kasininkas

perskaitė 1980 m. BALFo centrinę piniginių apyskaitą: aukų su rinkta \$8,050, palikimų gauta \$13,030, ir kitos pajamos. Iš viso pajamų \$170,031. Siuntiniai pavergėsiems broliams, taruotojams algos, Vasario 16-os gimnazijai auka (\$3,600) ir kitos išlaidos. Iš viso išlaidų \$171,112. Apskrities kasos saldo \$5,257. Apskrities apyskaitą patikrė apskrities kasininkas p. B. Andriukaitis.

Centro valdybos apyskaita tikrinta ir patvirtinta atitinkamose institucijose. Detalės neskelbiamos — kur ir kam išsiųsta siuntinių.

Chicagos apskritis turi 23 skyrius. Nuo 19 skyrių suvažiavime dalyvavo 111 delegatų. Buvo ir svečių.

Buvo pakviestas kalbėti svečias dr. K. Eringis. Plojome. Jis sveikino dalyvius ir priminė, kad okup. Lietuvoje BALFas žinomas ir populiarus. Truputį priminė bėgimo aplinkybes. Dėkojo BALFui ir ponams Rudžiams už globą.

Buvo pakviestas tarti žodį ir inž. A. Rudis. Ir jam plojome.

Pirm. St. Vanagūnas visiems dėkojo už gausų dalyvavimą, aktingumą, linkėjo sėkmės aukų rinkime. Be to, pranešė, kad Midland taupomo bendrovės prezidentas p. F. Zogas jau penktį metus yra vaizių fundatorius. Visi plojome. Vanagūnas kvietė vaizintis skaniais pietumis, kuriuos parengė šeimininkės.

Įsirišlavome į eilę, gavome po dešerelę, viščiuko kepsnį su įvairiais priedais. Vėliau — kavutė su pyragėliais. A. Repšys į stiklines pripilstė šio to stipresnio...

Išklausė pranešimus, gavė vajų rengti direktivas. Šauniai pasivažiavę, padėkojome ir apie 3 val. pradėjome skirstytis.

Pirm. St. Vanagūnas dėkojo Šaulių rinktinės vadovybei už salę.

Vis dėlto reikia atskirai paminėti Chicagos apskrities valdybos didelio formato 1980 m. apyskaitą. Tai neįkainojamas

Rudao lietuviškoje sėdyboje

1981 m. Šiaurės Amerikos pabaltiečių tinklinio pirmenybės

1981 m. Š. Amerikos Pabaltiečių Klubinės Tinklinio Pirmenybės įvyks 1981 m. lapkričio 28-29 d. d., Chicagoje, Ill. Vykdo — SALTASS-gos Vidurinių Vakarų Apygarda.

Varžybos bus vykdomos vyrių, moterų, jaunių ir mergaičių amžių. Jaunių ir mergaičių amžius — gimusieji 1962 m. ir jaunesni.

Dalyvavimas yra atviras visiems lietuvių, latvių ir estų klubams, komandų skaičius neapribotas. Smulkios informacijos išsiuntinėta visiems sporto klubams.

Preliminarinė registracija atliekama iki š. m. lapkričio 1 d., šiuo adresu:

Mr. Zigmąs Žiupsnys 7118 So. Mozart St., Chicago, IL 60629.

darbas: klasifikuota pagal sumas, alfabetine tvarka prašytos atskirai visų skyrių, rinkėjų ir pirmininkų pavardės. Ten pat skyriaus suvestinė apyskaita. Kiekvienas dalyvis gavo minėtą apyskaitą. Yra iliustracijų.

K. Paulius

Telef. (312) — 776-6412.

Po preliminarinės registracijos bus nustatytas galutinis turnyro formatas ir tolimesnės instrukcijos pranešta visiems susiteresuotiems klubams.

1980 m. Šias pirmenybes pravedė Toronto Estų Kalev, 1980 m. lapkr. 29 d., Scarboro, Ont. Šiose varžybose. Chicago LSK Neris išėjo laimėtojais moterų, mergaičių ir jaunių klasėse, tuo tarpu kai Toronto Latvių SK tapo nugalėtojais vyrų klasėje.

Mūsų tinklinį kultivuojantieji klubai skatinami šiose pirmenybėse kuo skaitlingiau dalyvauti.

1981 METŲ ŠIAURĖS AMERIKOS PABALTIEČIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

1981 m. Š. Amerikos Pabaltiečių Klubinės Krepšinio Pirmenybės vyksdo SALTASS-gos Vidurinių Vakarų Sporto Apygarda, 1981 m. lapkričio 7 & 8 d. d., Chicagoje, Ill.

Varžybos bus prarvestos tik vyrų klasėje. Komandų skaičius — nedaugiau kaip 8, iš kurių lietuviams rezervuojama ne mažiau kaip 4 komandos, latviams 3 ir estams — 1.

Lietuvių komandos bus atrinktos iš norinčiųjų dalyvauti atsižvelgiant į komandų pajėgumą ir regioninį atstovavimą. Smulkesnės informacijos pranešta sporto klubams.

Preliminarinė registracija atliekama iki š. m. spalio 6 d., šiuo adresu: Mr. Zigmąs Žiupsnys, 7118 So. Mozart St., Chicago IL 60629. Telef. (312)-776-6412.

Po preliminarinės registracijos bus nustatyta galutinis kontingentas kiekvienai tautybei ir išdirba turnyro formatas.

Pereitais metais šias pirmenybes vykdė SALTASS-gos Kanados Sporto Apygarda, 1980 m. lapr. 8 & 9 d. d., Toronto, Ont. Pirmenybes laimėjo Chicago ASK Lituanica, baigėme įveikę Toronto Austrą 88:75. Toron.

to Latvių D. V. nugalėjo Toronto Vytį 97:90. dėl 3-čios vietos.

SALTASS-gos CENTRO VALDYBA.

TRUMPAI

— Floridos socialdemokratai prašomi pranešti savo adresus Jūsų pirmininkui: Ant. Macionis, 340 - 40th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706. Telefonas (813) 367-1544.

— SLA 6-osios apskrities metinė konferencija įvyks š. m. spalio 18 d., sekmadienį, Lietuvių Evangelikų Reformatų bažnyčioje, 5230 S. Artesian (jeiti per Šonines duris). Pradžią 1:30 val. popiet. Visi SLA kuopų delegatai kviečiami gausiai dalyvauti. Šioje konferencijoje dalyvaus ir SLA prezidentas Povilas P. Dargis bei kiti SLA Pildomosios tarybos nariai.

— Metinę vakariinę rengia R. L.B. Marquette Parko apyl. valdyba spalio mėn. 10 dieną 7 val. vak. Šaulių namuose, 2419 W. 43-čia gatvė. Programą atliks sol. Aldona Pankienė, akompanuos muz. Br. Variakojienė. Kviečiam visus dalyvauti. Pakvietimui gaunami pas valdybos narius ir paskambinus tel. 925-1089 ar 434-3713. Auka \$10. Valdyba

— Chicago Lietuvos Spaudos klubo susirinkimas įvyks spalio mėn. 2 d. 7 val. vak. Lietuvių Sodyboje, 6515 S. California Ave. Bus svarbių pasitarimų, tad nariai ir prijauciantieji prašomi gausiai dalyvauti. Valdyba

"LIUCIJA"

Miko Šilekio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas auterių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

25 ELEKTRIKAI IR VIENA LEMPUTE

(Atkelta iš 5-to puslapio)

mašinų nurašyti... į metalo laužą.

Apie kiekvieną čia stovinčią mašiną galima būtų papasakoti įdomią istoriją. Pačios įmonės užsakytos, LTSR lengvosios pramonės ministerijos skiriamos, jos atkeliauja, kad... įstrigtų sandėly. Tokių įstrigtųjų daugiau kaip už 400 000 rublių.

— Ir jums niekas nieko? — paklausiau vyriausiąją inžinierių R. Rudoką.

— O kas jums? Dokumentuose tos mašinos jau seniai dirba kaip plane numatyta.

Taip, popieriuje nauja technika įdiegiama sparčiai. Už "veikiantį" įrengimų amortizaciją fabrikas kasmet moka valstybės išdan 6 procentus jų vertės.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAJIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ĮSISIMOKEJIMAMS. DEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

Is • NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISU RUSIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

Arti 73-čios ir Campbell, 2 butų medinis, didelis kiemas. Tik \$38,500.

Marquette Parko apylinkėje liuksusinis 12 butų. Parduotas.

Arti 69-tos ir Rockwell mūrinis, 2 butų. Parduotas.

Brighton Parke mūrinis — 3 butai ir krautuvė. Parduotas.

Dar turime pirkėjų ir gerų namų investavimui.

Skambinti tel. 436-7878

SIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

Notary Public

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

Insurance, Income Tax

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turliu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greiti, garantuoti ir sažiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmėžiui automobilio Liability ir draudimo pataisymams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4445 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Laisrodžiai ir brangenybės
Pardavimai ir brangenybės
2646 West 69th Street
Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4039 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5988

M. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7488
Taip pat daromi vertimai, giminių švieslaidų, pildomi pildytys pratyimai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60442 - 424-8454

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.
Beštadieniais nuo 9 iki 12-los
arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. CEPERNAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Beštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 778-5162 arba 778-5163
2849 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Jūra Baužytė
(Iš Eur. Lietuvio)

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2% per year

PAID AND COMPOUNDED QUARTERLY

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMACK ROAD

CHICAGO, ILLINOIS 60628

PETRA KAZANAUSKAS, Prezidentė

Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon.-Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

INSURED

INSURED

INSURED

INSURED

INSURED

INSURED

INSURED

INSURED

INSURED

INSURED

INSURED

INSURED

INSURED

INSURED

INSURED

INSURED

INSURED

INSURED

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.

Don't be a Bore Load

Don't be a Bore Load

Don't be a Bore Load

Don't be a Bore Load

Don't be a Bore Load

Don't be a Bore Load

Don't be a Bore Load

Don't be a Bore Load

Don't be a Bore Load

Don't be a Bore Load

Don't be a Bore Load

Don't be a Bore Load

Don't be a Bore Load

Don't be a Bore Load

Don't be a Bore Load

Don't be a Bore Load

Don't be a Bore Load